

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 162/19
U Luxembourg u 19. prosinca 2019.

Presuda u predmetu C-390/18
YA i Airbnb Ireland/Hôtelière Turenne SAS, Association pour un
hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP), Valhotel

Francuska ne može od društva Airbnb zahtijevati da ima strukovnu iskaznicu agenta za nekretnine jer o tom zahtjevu nije obavijestila Komisiju u skladu s Direktivom o elektroničkoj trgovini

Veliko vijeće Suda svojom odlukom od 19. prosinca 2019., Airbnb Ireland (C-390/18) presudilo je, s jedne strane, da se usluga posredovanja kojoj je cilj posredstvom elektroničke platforme i uz naknadu povezati potencijalne najmoprimce i najmodavce koji su pravne ili fizičke osobe koje nude kratkotrajni smještaj, pri čemu se pružaju i određene usluge kojom se ta usluga posredovanja dopunjuje, treba kvalificirati kao „usluga informacijskog društva” iz Direktive 2000/31 o elektroničkoj trgovini¹. S druge strane, Sud je zaključio da se pojedinac može protiviti tomu da se u okviru kaznenog postupka s imovinskopравnim zahtjevom na njega primijene mjere države članice kojima se ograničava slobodno pružanje takve usluge, koju on pruža iz druge države članice, ako navedene mjere nisu prijavljene u skladu s člankom 3. stavkom 4. točkom (b) drugom alinejom iste direktive.

Glavni postupak dio je kaznenog postupka pokrenutog u Francuskoj, kao posljedica toga što je Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP) podnio imovinskopравni zahtjev protiv društva Airbnb Ireland. Airbnb Ireland je društvo osnovano u skladu s irskim pravom koje upravlja elektroničkom platformom kojom se uz naknadu omogućava povezivanje, među ostalim, u Francuskoj, najmodavaca koji su pravne i onih koji su fizičke osobe koje nude kratkotrajni smještaj s osobama koje traže tu vrstu smještaja. Osim toga, Airbnb Ireland navedenim najmodavcima nudi dodatne usluge, poput prijedloga okvira kojim se utvrđuje sadržaj njihove ponude, osiguranja od građanskopravne odgovornosti, alata za procjenu njihove cijene najma ili pak usluga plaćanja koje se odnose na te usluge.

AHTOP koji je podnio zahtjev protiv društva Airbnb Ireland tvrdio je da to društvo ne povezuje samo dvije strane s pomoću istoimene platforme, nego obavlja djelatnost agenta za nekretnine a da pritom nema strukovnu iskaznicu, čime krši takozvani „Hoguetov zakon”, koji se u Francuskoj primjenjuje na djelatnosti profesionalaca koji se bave nekretninama. Airbnb Ireland je, s druge strane, isticao da se taj zakon u svakom slučaju protivi Direktivi 2000/31.

Kao prvo, kad je riječ o kvalifikaciji usluge posredovanja koju pruža Airbnb Ireland, Sud je, upućujući na presudu Asociación Profesional Elite Taxi², podsjetio na to da, ako usluga posredovanja ispunjava uvjete iz članka 1. stavka 1. točke (b) Direktive 2015/1535³, na koji upućuje članak 2. točka (a) Direktive 2000/31, ona je načelno „usluga informacijskog društva”, različita od sljedeće usluge na koju se nadovezuje. Međutim, drukčije je kada je ta usluga posredovanja sastavni dio ukupne usluge glavni element koje je usluga druge pravne kvalifikacije.

¹ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL 2000., L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.)

² Presuda od 20. prosinca 2017., Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15); vidjeti također [PM 136/17](#)

³ Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL 2015., L 241, str. 1.)

U ovom je slučaju Sud smatrao da usluga posredovanja poput one koju pruža Airbnb Ireland ispunjava te uvjete a da se ne može na temelju prirode veza između usluge posredovanja i usluge smještaja opravdati to da se navedena usluga posredovanja odbije kvalificirati kao „usluga informacijskog društva” i, prema tome, na nju primijeniti Direktiva 2000/31.

Kako bi istaknuo da se takva usluga posredovanja ne može odvojiti od usluga smještaja na koje se odnosi, Sud je na prvom mjestu utvrdio da ta usluga nije usmjerena samo na neposredno izvršenje takvih usluga, nego se njome zapravo pruža alat za prikazivanje i pretraživanje smještaja koji se iznajmljuju, čime se olakšava sklapanje budućih ugovora o najmu. Stoga se ta vrsta usluge ne može smatrati uslugom koja samo dopunjuje ukupnu uslugu smještaja. Na drugom je mjestu Sud istaknuo da usluga posredovanja poput one koju pruža Airbnb Ireland uopće nije nužna za obavljanje usluga smještaja jer najmoćniji i najmodavci raspolažu mnogim drugim kanalima u tu svrhu, od kojih neki već dugo postoje. Kao treće, Sud je naposljetku utvrdio da ni iz jednog elementa iz spisa ne proizlazi da je Airbnb određivao ili ograničio iznos najamnina koje mogu potraživati najmodavci koji se koriste njegovom platformom.

Sud je još pojasnio da druge usluge koje nudi Airbnb Ireland ne mogu dovesti u pitanje taj zaključak, s obzirom na to da te razne usluge samo dopunjuju uslugu posredovanja koju to društvo pruža. Osim toga, naveo je da se, za razliku od usluga posredovanja o kojima je riječ u presudama Asociación Profesional Elite Taxi i Uber France⁴, ni na temelju te usluge posredovanja ni na temelju dodatnih usluga koje nudi Airbnb Ireland ne može utvrditi da to društvo ima odlučujući utjecaj na usluge smještaja na koje se odnosi njegova djelatnost, ni kada je riječ o određivanju cijena potraživanih najamnina ni kada je riječ o odabiru najmodavaca ili smještaja koji se na njegovoj platformi nudi za najam.

Osim toga, Sud je ispitao može li se Airbnb Ireland u glavnom postupku protiviti tomu da se na njega primijeni zakon kojim se ograničava slobodno pružanje usluge informacijskog društva koju subjekt pruža iz druge države članice, poput Hoguetova zakona, zato što Francuska nije prijavila taj zakon u skladu s člankom 3. stavkom 4. točkom (b) drugom alinejom Direktive 2000/31. U tom je pogledu Sud utvrdio da se Francuska ne može zbog činjenice da je navedeni zakon donesen prije stupanja na snagu Direktive 2000/31 osloboditi svoje obveze obavješćivanja. Nadalje, potaknut obrazloženjem danim u presudi CIA Security International⁵, Sud je smatrao da se navedenoj obvezi, koja je bitna postupovna pretpostavka, mora priznati izravan učinak. Iz toga je zaključio da se na činjenicu da država članica nije ispunila svoju obvezu obavješćivanja takve mjere pojedinac može pozivati ne samo u okviru kaznenog progona koji se protiv njega vodi nego i u okviru zahtjevu za naknadu štete koji drugi pojedinac podnese u obliku imovinskopravnog zahtjeva.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Presuda od 10. travnja 2018., Uber France ([C-320/16](#)); vidjeti također [PM 39/18](#)

⁵ Presuda od 30. travnja 1996., CIA Security International ([C-194/94](#))